

„LIETUVA“
Nedėlinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant metų
Amerikos... \$3.00
Užsienio... \$5.00
„Lietuva“ spausdina Kūga, Konstitucijos ir lietuvių draus laisvės-
kai, lenkai ir anglai-
kai.
Užrašant „Lietuvą“ reikia draugai
ir prenumeratą prisiimti. Priešadami
pildyti adresą: kito:
A. OLSZEWSKIS,
224 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA“
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Print-
ing and translating in Li-
thuanian, Polish and
Russian.
Subscription \$2.00 per year.
All communications should be addressed
A. OLSZEWSKI,
224 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 2

CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 11 Sausio (January) 1901 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IX

Politiszkos žinios.

Sziaurini Amerika.

Specijalizka Kubos komi-
sija ant galo pagarsino jau
jos apdirbtą konstituciją, ku-
rioje telpa ir prietikių tarp
Kubos ir Suvienytų Valstijų
Sziaurinės Amerikos; mato-
mai komisija tuos prietikius
konstitucijoj patalpino ne
iš geros valios, bet komiso-
rius prie to priverstė ameri-
konizskas jeneral-gubernato-
rius. Pagal tą konstituciją
amerikonas kubiečiai atidu-
do tris portus neva ant
parengimo laivynės stacijos
ir anglių sukrovimo. To-
liaus žada Amerikai padėti
su kariauna, jeigu jai atseitų
vesti kares. Taigi čia pasi-
rodo, kad pažadėjimai Ame-
rikos prezidento, jog Kuba
pasiliks savistove republika,
ne turi vertės. Su tokia kon-
stitucija, kuri tiek tiesų su-
teikia Suvienytoms Valsti-
joms, o tiek sunkenybių užde-
da ant Kubos ant naudos
amerikonų, ne gal but ne
kalbos apie nepriegulmystę.
Teisingai todėl savo kalbose
tvirtina jenerolas Lee, jog
amerikonai niekada nuo Ku-
bos nepasitrauks. Amerika,
turedama savo kariskus lai-
vus prie Kubos pakrančių,
su jų pagalba gali visada
pertraukti liuosus susiszei-
mus naujos republiksos su ki-
toms viespatystėms. To-
kiose sąlygose apie nepri-
gulmystę ne gal but ne kal-
bos. Daugiau savistovystės
turėjo Bulgarija tuojaus po
išliuosavimui jos nuo Turki-
jos, nors maskoliszi oficerai
elgėsi taip kaip namieje, vi-
ši nepaisydami ant kun-
gaikszcio ir jo ministerij.

Ant salų Filipinų galo ka-
rės dar vis ne matyt. Rodo
mieste Manilėje per Naujus
Metus diktai filipiniečių atė-
jo pasveikinti Amerikos je-
neral gubernatorių ir ameri-
konizskas komisorius:
čia gyvenanti filipiniečiai,
negalėdami atvirai rodyti ne-
prilankumo, pasirodo prilan-
kiais, bet ir ant jų ameriko-
nai ne gali užsitikėti ir tie
prie tinkamos progos gali pa-
sirodyti prieizais. Salų vi-
duriuose karė trunkiasi savo
keliu. Amerikonizski ka-
rizski sudai daug paimtų fili-
piniečių nusprendė ant su-
sazudymo. Amerikonai bu-
vo apstoję filipiniečių jenero-
lą Alejandro, bet tas, teip
kaip DeWett Afrikoj, pertraukė
amerikonų linijas ir nutraukė
ramiai ir kalnus. Ant salos
Panay net kelio-
likas amerikonizskų kareiv-
ių ir oficerų pateko į filipie-
niečių nelaisvę.

Karė Činuose.

Činu randas sutinka ant
svetimų ambasadorių reikala-
vimų, tik klausymas ar tuos
reikalavimus įstengs išpildyti,
nors juos ir galutinai pri-
imtų? Užmūšęs vokizsko
ambasadorius likosi nužudy-
tas, nužudė ir daugiaus
urėdinių emusių dalyvų
svetintaučių skerdynėse. Bet
ar tie nužudyti yra iz-
tikro kaltais? Činuose tan-
kiai už kaltes augstesnių
urėdinių atseina atiduoti
galvą nieko nekaltiems žmo-
nėms. Tikri kaltiniai sker-
dynių: kunigaikštis Tuan ir
pati ciecorienė iki szio-
nubasti ir kasin, ar galės
juos nubausti.

Maskoliszkas laikraštis
„Novoje Vremia“ tvirtina,
čia ne gali pasipriesyti.
Ar karė Afrikoj ir pasi-

yra tik pradžia; neužligo a-
teisę didei, kurių ne į-
stengs suvaldyti ir susijungu-
sios pavydincijos viena kitai
didėsės viespatystės. Ir da-
bar, nors Činų ciecorius pri-
ėmė svetimų krasztų reikala-
vimus ir užmezgė tarybas,
bet karė ne pasiliovė: tai vie-
no, tai kito krasztu kariauna,
arba susijungusios į kruvą,
traukia į visus krasztus nuo
Pekino ir turi gana smarkius
susirėmus lygiai su bokse-
rais, kaip ir su regularizska
Činų rando kariauna. Tas
pats gal but ir padarius suta-
rimą. Ką gi ciecorius pada-
rys, jeigu ne pasikėlėliai, ne
jo locna kariauna jo ne klau-
sys? Sztai dabar laikraszciai
pranesza, buk ciecorienė iz-
siuntė jenerolą Teng-Tse-
Tsau su 15000 gerai apgin-
kluotų kareivių į Yangtse-
kiango klonį ir liepė traukti
paskui į sziaurius prieizais
svetimų krasztų kariaunas.
Taigi čia aiszk, jog cieco-
rienė visai ne paiso ant cie-
coriaus ir nepripazįsta jam
tiesos priimti arba atfosti
svetimų krasztų reikalavi-
mus.

Iz visko matyt, kad iz-
dabartinių maisztų Činuose
didžiausią naudą izstraiks
Maskolija. Ji pirmiausiai
pakėlė balsą, idant visi kras-
tai pasizadėtų ne griebti nuo
Činų naujų valdybų, pasi-
ganėdintų pinigiskų atlygi-
nimo ir formalizska nauda,
bet už tai pati teip įpailioji
savo tinklą Mandžuriją, kad
tą provinciją galima jau lai-
kyti už maskoliszką. Pagal
atsikrai nuo kitų padarytų
Maskolijos su Činiais sutari-
ma, valdžią Mandžurijoj Mas-
kolija pveda chinizskam je-
nerolui, bet ant jo dobojimo
paskiria Maskolija savo agen-
tą, be kurio rodos chinizskas
jenerolas nieko savistoviai ne
gali daryti. Reikalui atsi-
tikusi; Maskolija turi tiesą
sistų savo kariauną į Man-
džuriją. Tokiu būdu visa ta
chinizska provincija patenka
Maskolijai ant tokių izlygų,
ant kokių valdo ji Bucharą.
Už tai, kaip anglizski laik-
raszciai garšina, Maskolija
apsima apginti Činūs nuo
svetimų krasztų, o Činai
prizada kariauti iz vien su
Maskolija, jeigu jai Azijoj
ateisų su kuom nors kariau-
ti. Tas kas nors ne gal but
nieks kitas kaip Anglija.
Panaszius sutarimus Maskoli-
ja padarė teipogi su Persija
ir su Tibetu, kur, kaip sako,
Maskolija paima po tolia jau
savo globa, kaip ir Mandž-
uriją. Anglija viena vienok
per silpna ant karės su Mas-
kolija, o padėtojų jai niekur
nepasieka surasti. Anglizski
ministeriai daug rokavo ant
Japanijos, bet rodosi, kad
Maskolijai pasisekė ir Japo-
niją į savo pusę patraukti.
Dabar antai Japonijos cieco-
rius apdovanojo visus masko-
liskų jenerolus kariauvizskais
Činuose augstais japoniz-
kais orderiais. Tokiose san-
lygose Anglija ne gali nė su
protestu prieiz pasielgima.
Maskolijos atsiliepti, kadan-
gi ant parėmimo protesto
truksta dabar Anglijai pajie-
gy, o be to nieks protestų ne
klauso. Pasinaudodama iz-
Anglijos karės pietinėj Afri-
koj, Maskolija platina savo
įtekme Azijoj, užima be karės
vieną po kitam krasztą po sa-
vo globa ir tokiu būdu druti-
na savo pajegas. Neturėda-
ma užtektinai pajegy, An-
glija ne gali pasipriesyti.
Ar karė Afrikoj ir pasi-

baigtų visizsku pergalėjimu
burų, tai visgi iz jos Anglija
išsels teip apsilpnyta, kad ne
greitai galės Maskolijai pasi-
priesyti. Tuom tarpu jau
Anglijos įtekme Azijoj, kur
ji buvo didžiausia, puola
nuolat, ant Anglijos čia be
karės Maskolija ima virezų.
Užtenka ant Afganistano ru-
beizaus Maskolijai sutraukti
daugiaus kariaunos ir Angli-
ja priversta tytielti nors mas-
kolijai jai ir skaudžiausiai už-
gauna. Apzilpninimą An-
glijos pagimdė neiszmintinga
Chamberlaino pradėta Afri-
koj karė su burais. Nors bu-
rų republikos ir būtų priskir-
tos prie Anglijos valdybų,
bet tą, ką Anglija nužudys
Azijoj, ne teip greitai bus ga-
lima atgal atgauti. Jeigu
Anglija nužudytų sykį Indi-
jas, tasyk ir savo valdybų
Australijoj ne įstengs palaik-
yti ir tos greicziaus ar vė-
liaus atsiskirs nuo jos, kaip
pradžioj pereito amžiaus atsi-
skyrė Amerikos valdybos.

Neužtenka anglionams ka-
rės su burais. Kaip angliz-
skų laikraszcijų koresponden-
tai pranesza, prieiz anglijo-
nus pasikėlė gyventojai Be-
czuana ir Grika krasztų; tie
nori iz vien su burais prieiz
anglijonus kovoti. Kitcher-
ner reikalauja greito pasi-
primimo iz Anglijos, bet ir
ten nėra atliekamos kariau-
nos.

Sugrįžusiam į Angliją lord-
ui Roberts karalienė sutei-
kė kunigaikszcio diplomą,
tik ne žinia už ką, kadangi
pietinėj Afrikoj jis nieko ne
urėvėkė, jam izskelavus, ga-
lima sakyti, karė užgimė iz-
naujo. Jeigu pasikeltų ho-
landizskos kilmės gyventojai
anglizskose valdybose, kokių
yra dusyk daugiaus negu ko-
lionistų anglizskos kilmės,
tai įseveržusiai į burų repu-
blikas anglizskai kariauna
reiktų greitai trauktiesi at-
gal, kadangi burai užstotų
kelius, per kuriuos prieizais
maisto anglizskai kariaunai,
o ant vietos jo ne ras, kadan-
gi pats anglionai viską iz-
naikino. Mat už bjaurius
nezmomizskus darbus angliz-
skų jenerolus greitai pasiekė
bausmė.

Karė Afrikoj.

Anglijonai, įsiveržę į burų
republikas, atsirado labai
sunkiame padėjime. Rodo
lygiai Transvaalijne, kaip ir
Oranijos republikoj ginkluo-
tų burų yra ne daug, bet už
tai įsiveržę į anglizskas valdy-
bas burai traukia vis gilyn ir
gilyn, nuolatai įsiveržia vis
nauji pulkai teip nuo pietų,
kaip nuo vakarų ir rytų.
Prie įsiveržusių pristoja ho-
landizskos kilmės anglizskų
valdybų gyventojai. Juo gi-
liaus, juo toliau prisigriebia
burai, juo labiau skaitlius
jų didinasi; anglionai gi,
kad nereiktų badu mirti jų
pacių iznaikintame Tran-
svaalijne arba Oranijos re-
publikoj, turi apversti dides-
nę dalį savo kariaunos ant
dabojimo geleizinkelio; ant
gaudymo burų lieka mažai ka-
reivių, ant visizsko jų suval-
dymo visai ne užtenka. Iz-
siusti gaudyti jenerolą De
Wettą anglizski jenerolai ji
prapulė ir nieks nežino, kur
izstikro yra dabar De Wett.
Ar jis yra dar vis pietiniuose
Oranijos apskriciuose, ar
gal teipogi įsiveržė į an-
glizskas valdybas? Anglijonai
dabar nežino nė kur yra
Botha, nė kur Delarey arba
kiti; nieks nežino koki vado-
vai yra burų įsiveržusių į an-
glizskas valdybas. Tie dabar
teip toli nuėjo, kaip toli nie-
kada ne buvo prisigriebę į
Capo koloniją nė pradžioj
karės, kada anglizska kariau-
na dar ne buvo sutraukta.
Ne ramiai užsilauko burai
aplinkinėse miesto Cape
Town, taigi pacioj pietinėse
Afrikos užbalgoj. Anglijon-
us apėmė baimė; kadangi
mieste nėra užtektinai kariau-
nos, tai anglionai, ant ap-
gynimo miesto, izsodino
jūrinikus nuo karizskų lai-
vų, pergabeno į miestą ir ka-
nuoles nuo laivų, kadangi
mat anglionai mieste ne turi
nė ginklų, nė kareivių. Bu-
rus patarūs į nelaisvę, iz-
baimės, kad jų ne izliuosuo-
tų jų pasikėlę vienatanziai,
pergabeno ant karizskų lai-
vų.

Pats Kitchener supranta
ne vertą pavydėjimo padėji-
mą anglionų Afrikoj; jis
reikalauja kariaunos ne tik
nau Anglijos, bet ir iz kolio-
nijų. Capo kolonijos val-
džios organizuoja vietinę mi-
liciją iz prilankų Anglijai
kolionistų, bet tokių yra tik
vienas trečdalis, o dvi tokios
dalys laikosi su burais. Da-
bar pats Kitchener suprato,
jog iki szioizskas jo karės vė-
dimas budas, taigi naikinimas
burų turtų, kankinimas mo-
terių ir vaikų, izdavė kno
niekiausius valsius; griebliai
dabar szvelnesnio būdo,
jiesko pagelbos ramiai gyve-
nancijų burų. Per vėlai vie-
nok permainė karės vedimo
buda, todėl jis ne gali izduoti
laikiamų valsių; szįdien
jau Kitchener visi burai lai-
ko už bjauriausios vertės
žmogūdų.

Nors Wilniuje yra jau netoli
200000 gyventojų, bet ant apri-
pimo beturčių, ant ligonlucų,
prieglaudos namų ir kitokių rei-
kalų ant szijų metų izs savo izdo
mistas paskiria tik 7250 rubl.
iz ko netoli pusė, taigi 3000
rubl. eina ant reikalų neseniai
maskolij parengtų darbo namų.

Sanarys Peterburgo techniz-
kos draugystės, moteris Korvin
Petrauskienė, neseniai važnėjo
po Lietuvą ir visokio e vietose
laikė pranezimus, per kuriuos
kalbino moteris ir merginas
kinties technizkų ir kitokių
praktizskų mokslų, kadangi su
mokslo pagelba moterys gali pa-
gerinti savo havi. Nėdina wie-
nok, ar daug ji ras pasekėjų tarp
Lietuvos moterų ir merginų?

Savininkas Wilniaus priemiez-
cio Žvierinczav, Martenson,
vėl atsiliepė į miesto valdžias
sulydymas priekirti tą priemiestį
prie miesto. Kadangi vienok
paduoda tas pacias izlygas, tai
wargiai bo mistas skubinsis nau-
dotesi iz užnamymu. Per pri-
akymą Žvierinczavus prekė š-
mės ten pasikeltų, iz ko Marten-
son turėtų naudą, bet miestai
ateisų izsileisti daug pinigų ant
izskolymo alycių, ant šiburių
ir t. t.

Wilniuje likosi atidarytas nau-
jas žieminis teatras Smaiden-
vycio, graidesnis ir didesnis ne-
gu senasis miesto teatras.

15 d. gruodžio, Ratnerio na-
muose, gyvenime naszės War-
nauskienės, užgimė gaisras. Prie-
to Warnauskienė teip sunkiai ap-
degė, kad nuo to pasimirė; subė-
gė ant pagelbos žmonės, rado ją
jau ne gyvą. Jos gimninė, Jod-
kauskienė, teipogi gana sunkiai
apgiedo rancias; reikėjo ją ga-
benti į ligonbutį. Ugnis užgimė
nuo eksplozijos kerosininės liam-
pos.

Wilniaus žemdarbių draugystė
užmano sutverti Wilniuje drau-
gystę žuvių auginimo ir izsleisti
specijalizską žemdarbišką lai-
krasztą. Ant paskutinio draugys-
tės susirinkimo buvo aprokeizta,
jog tūli Lietuvos žemdarbiai ren-
gliasi sutverti akcionierizską
draugystę ant parengimo War-
sawoj krautuvės žemdarbiškų
produktų, kuri tarpinkautų tarp
Lietuvos žemdarbių ir War-
sawos produktų pirkėjų. 1902m.,
per priėdėjimą Wilniaus žem-
darbių draugystės, bus parengta
Wilniuje visos Lietuvos žemdar-
bių, gyvulių auginimo ir na-
minės izdirbystės paroda.

Dabar izsiazaiskio jikros prie-
zasty, kurių dėl teip ilgai užsi-
wiklo sutikimas daleidimo Wil-
niaus prekėjams parengti ir už-
laikyti savo kasztis 7 klasių pre-
kystos mokyklų. Wietiniai mat
carizski paszlemėkai reikalavo,
idant prekėjų uždėdamoj moky-
klų būtų pusė wetių, taigi 50%
mokyklinių pinigų įplauks, bet
ne bus užtektinai nė norinčių
Wilniuje stacizatičių prekėjų ne
bus nė 3%, tai ne tik ant užlai-
kymo mokyklos ne daug nuo
stacizatičių pinigų įplauks, bet
ne bus užtektinai nė norinčių
mokyklų pastoti stacizatičių wai-
ky. Argi tik todėl ir kitų ti-
kėjimų mokytiniais turi but
apsunkintas prasilavinimas pre-
kėjų reikalinguose mokyklose ir
tai dar mokykloj, ant kurios už-
laikymo randas nuo sawės ne
ekatio ne prideda? Ant persta-
tymo miesto delegato, izdo mi-
stierija dabar ant tiek suliko
permainyti mokyklos įstačius, jog

Ruskas rublis po... 5210
Prusizskos markės po... 2430
Prie kiekvieno pinigų siuntinio
reikia pridėti 30c. ant pacito kasztų.

Iz Lietuwos.

Iz Wilniaus.

Pasibaigė taisymas Wilniaus
katalikizskos katedros bažnyčios
ir ji likosi jau atidaryta, nuo da-
bar ateibuva diemwaldystos.

11 d. gruodžio, ant Rudnikų
ulycios siautė gana didelė gas-
ras. Ugnis užgimė aptiekoriz-
kų daiktų krautuvėse Szairwito
ir platinos teip greitai, kad nie-
ko ne galima buvo izsnezeiti.
Blėdį ugnies padarytą skaito ant
8000 rublų.

Nors Wilniuje yra jau netoli
200000 gyventojų, bet ant apri-
pimo beturčių, ant ligonlucų,
prieglaudos namų ir kitokių rei-
kalų ant szijų metų izs savo izdo
mistas paskiria tik 7250 rubl.
iz ko netoli pusė, taigi 3000
rubl. eina ant reikalų neseniai
maskolij parengtų darbo namų.

Sanarys Peterburgo techniz-
kos draugystės, moteris Korvin
Petrauskienė, neseniai važnėjo
po Lietuvą ir visokio e vietose
laikė pranezimus, per kuriuos
kalbino moteris ir merginas
kinties technizkų ir kitokių
praktizskų mokslų, kadangi su
mokslo pagelba moterys gali pa-
gerinti savo havi. Nėdina wie-
nok, ar daug ji ras pasekėjų tarp
Lietuvos moterų ir merginų?

Savininkas Wilniaus priemiez-
cio Žvierinczav, Martenson,
vėl atsiliepė į miesto valdžias
sulydymas priekirti tą priemiestį
prie miesto. Kadangi vienok
paduoda tas pacias izlygas, tai
wargiai bo mistas skubinsis nau-
dotesi iz užnamymu. Per pri-
akymą Žvierinczavus prekė š-
mės ten pasikeltų, iz ko Marten-
son turėtų naudą, bet miestai
ateisų izsileisti daug pinigų ant
izskolymo alycių, ant šiburių
ir t. t.

Wilniuje likosi atidarytas nau-
jas žieminis teatras Smaiden-
vycio, graidesnis ir didesnis ne-
gu senasis miesto teatras.

15 d. gruodžio, Ratnerio na-
muose, gyvenime naszės War-
nauskienės, užgimė gaisras. Prie-
to Warnauskienė teip sunkiai ap-
degė, kad nuo to pasimirė; subė-
gė ant pagelbos žmonės, rado ją
jau ne gyvą. Jos gimninė, Jod-
kauskienė, teipogi gana sunkiai
apgiedo rancias; reikėjo ją ga-
benti į ligonbutį. Ugnis užgimė
nuo eksplozijos kerosininės liam-
pos.

Wilniaus žemdarbių draugystė
užmano sutverti Wilniuje drau-
gystę žuvių auginimo ir izsleisti
specijalizską žemdarbišką lai-
krasztą. Ant paskutinio draugys-
tės susirinkimo buvo aprokeizta,
jog tūli Lietuvos žemdarbiai ren-
gliasi sutverti akcionierizską
draugystę ant parengimo War-
sawoj krautuvės žemdarbiškų
produktų, kuri tarpinkautų tarp
Lietuvos žemdarbių ir War-
sawos produktų pirkėjų. 1902m.,
per priėdėjimą Wilniaus žem-
darbių draugystės, bus parengta
Wilniuje visos Lietuvos žemdar-
bių, gyvulių auginimo ir na-
minės izdirbystės paroda.

Dabar izsiazaiskio jikros prie-
zasty, kurių dėl teip ilgai užsi-
wiklo sutikimas daleidimo Wil-
niaus prekėjams parengti ir už-
laikyti savo kasztis 7 klasių pre-
kystos mokyklų. Wietiniai mat
carizski paszlemėkai reikalavo,
idant prekėjų uždėdamoj moky-
klų būtų pusė wetių, taigi 50%
mokyklinių pinigų įplauks, bet
ne bus užtektinai nė norinčių
Wilniuje stacizatičių prekėjų ne
bus nė 3%, tai ne tik ant užlai-
kymo mokyklos ne daug nuo
stacizatičių pinigų įplauks, bet
ne bus užtektinai nė norinčių
mokyklų pastoti stacizatičių wai-
ky. Argi tik todėl ir kitų ti-
kėjimų mokytiniais turi but
apsunkintas prasilavinimas pre-
kėjų reikalinguose mokyklose ir
tai dar mokykloj, ant kurios už-
laikymo randas nuo sawės ne
ekatio ne prideda? Ant persta-
tymo miesto delegato, izdo mi-
stierija dabar ant tiek suliko
permainyti mokyklos įstačius, jog

Ruskas rublis po... 5210
Prusizskos markės po... 2430
Prie kiekvieno pinigų siuntinio
reikia pridėti 30c. ant pacito kasztų.

Ruskas rublis po... 5210
Prusizskos markės po... 2430
Prie kiekvieno pinigų siuntinio
reikia pridėti 30c. ant pacito kasztų.

maloningai į Wilniaus prekėjų
užlaikomą mokyklą daleidžia pri-
jimi daugiaus negu 50% mokin-
tinių kitokių tikėjimų, jeigu sta-
cizatičių ne ateisztų. Dabar
gal daleidimas ant parengimo
mokyklos ne gulės ministerijoj
teip ilgai.

Iz Wilniaus gubernijos.

3 d. gruodžio, kaime Stars
Rus, Wilniaus pav., siautė gais-
ras, iz kurio pasinaudojęs kokais
vagiiliaus, įkraustė į valezcziaus
kancelariją ir paszlavė pinigizskų
skrynį, kurioje buvo 1032 rubl.
59j kap. gatavais pinigais. Va-
giliaus ne sugriebė, bet nužiri
maskolij Postupą, pabėgus iz
Haisino kalėjimo. Nėdina vie-
nok, kur jis yra ir ar jis skrynį su
valezcziaus pinigais paszlavė.

Antroje pusėje spalio mėnesio
Wilniaus gub. buvo 27 gaisrai.
Gaisrai šio užgimė: nuo neatsar-
gumo pacijų padegėlių 2, nuo pa-
degimo 5 ir nuo nežinomų prie-
zasty 20. Wisuose tuose atsi-
tikimuose ugnelė pridirbo bėdies
ant 56195 rubl. Didžiausias gais-
ras buvo kaime Korki, kur ug-
nis izszoikio triobas 20 ukinčių
ir pridirbo bėdies ant 31450
rubl.; užsokuruota viskas buvo
tik ant 5256 rubl.

Staigų mirčių per tą laiką bu-
vo 4, patsudydžiu 1, užmūszys-
ta 3. Wagystų papildyta 22.
Daiktų pavogta už 1760 rubl.,
pinigų gi 617 rubl. 21 kap. Ar-
klų pavogta: Trakų pav. 1,
Szventenų 7, Aszmėnų 7, Lydos
pav. 5 ir Dianos pavietij 8, arba
iz viso viso Wilniaus gub. an-
toje pusėje spalio mėnesio pavo-
gė 28 arklius, kurių savininkai ne
atgavo atgal.

Limpanezios ligos, kaip szil-
nos, rapslės, tymai, difterija vis
dar nesiliauja siautuos Wilniaus
gub.

Iz Borisowo, Minsko gub.

Ne seniai ne toli Borisowo, uki-
nijas kaime Lokrių, patikės ant
kelio žvėdį ir jo motiną, ant kurių
nuo seniai turėjo piktumą, užmu-
sė teip vieno, kaip ir kita. Mat
užmūstietjie turėjo nusipirkti
sklypelį girios ir sugriebė užmu-
sė ant vagystos, padavė į su-
dę, kuris prisaukęs užmokėti 30
kapeikių bausmės. Už tą 30 ka-
peikių nusprendė krikščionybės
pasekėjas atkarsyti nekencian-
čiam žydui prie pirmos progos.
Proga atsitiko, kada žydvas, va-
žuodamas į miestą, patiko ant ke-
lio ukinįą grįžtant namon. Jis
sustabdė žvėdį vedimą, liepė iš-
joti izlipiti pirmuosiu sunui. Kaip
tik tas izsliojo, davė iz viso vieko
su geleidne stanga į galvą teip,
kad tas tuojaus puolė ant žemės.
Tą patį paskui padarė ir su mo-
tina. Užmūšęjas likosi suareze-
tdotas ir pasodytas į kalėjimą.
Be abejonės sudas nubaus ji pa-
gal darbo vertę.

4 d. sausio, Klaipeđoj, Prusų
Lietuvų, siautė didelis gaisras;
ugnis su visu izsiazaiskio dideles
chemizskų medegų dirbtuves
„Union“. Blėdį ugnies padary-
tą paduoda dirbtuvių savininkai
ant 150000 markių.

Iz Leonpollaus, Disnos pavietij, Vilniaus gub.

Prieiz Kalėdas atsitiko čia
szitokia nelaimė. Keli ukinijai
kėlėsi per upę Dauguvą. Ant
vidurio užsė didelis lytis sud-
vė į porvaz, nutraukė virvę ir
trys ukinijai traukianti virvę su-
puolė į vandenį. Du ipuoliusi
greit izstraukė, trečiasis gi pa-
teko ant lyties ir prie jo pavojin-
gas buvo priarianti, nieks ne
dryso gelbėti. Ant galo pervazo
savinink, žydelka, sėdo viena į
valti, pripilaukė prie lyties ir
nors su vargu izstraukė laukianti
mirties sunkiai apdauytą žmo-
gelį. Apkalimai jo vienok ne
pavojingai. Už tai jo gelbėtojai
virvę nutraukė nosi, apdaušė
suoqus ir krutinę. Maža yra
viltis ant jos izgijimo.

Dviguba bausmė.

Vitebsko gubernijoj turtingas
lenkizskas aristokratas, grafas
Brzostowski už ką ten susipyko su
maskolium kunigaikszcziu Miesz-
czerskiu ir iz piktumo drožė ku-
nigaikszcziai per antauzė. Mas-
kolius apikundė lenkizska grafą
gubernatoriui ir į sudą. Gaber-
natorius nusprendė lenką ant iz-
vijimo iz tėviszkės į Maskolij
ant dviejų metų; sudas gi nu-
sprendė ant pusė metų kalėjimo.
Pavojinga mat Maskolijoj užgauti
ir niekiausią maskolipalaikį,
kadangi jo draugai maskoliszi
virezininkai ir sudžios ustoja vi-
sada ne už teisybę, bet už mas-
kolij.

Paskolos kasos Lietuwoj.

Iz cirkuliario Wilniaus jenera-
l gubernatoriaus Trocko matyt,
kad Lietuwoj ne trukta paskolos
kasų. Wilniaus gubernijoj yra
jū 137, Grodno gubernijoj 171,
už tai Kauno gubernijoj tik 8.
Kokios priezastys gimdo tą nely-
gumą, tikrai ne galima žinoti. Ne
reikia užmiršti, kad Kauno gub.
bėwik wien katalikų lietuvijų
apgywenta, Wilniaus gi gub. be-
wik pusė stacizatičių maskolij
Grodno gi gub. maskolij jau
daugiau; kad maskolij būtų su-
manesni, tam nieks ne įtikės.
Jeigu todėl gubernijose, kur yra
daugiaus maskolij, daugiaus yra
kasų, o katalikizskoj Kauno gub.
jū kaip ne būtų, tai tas gali pa-
ti nuo to, kad daugiamis kasų
tarp maskolij randas paremia,
tarp katalikų lietuvijų stabdo.

Iz Dinaburgos.

Dinaburgas yra, teip sakant, ant
rubeizius tarp lietuvų ir latvių
kraszo, turi netoli 100000 gy-
ventojų. Ant to gyventojų skai-
tlaus, apart žemonių mokyklų,
yra: realizska mokykla, mote-
rizska gimnazija ir privatizska
mergaiczių mokykla Bruno. Ne
žingėdų, jeigu į tas mokyklas ne
patelpa norinti mokytiesi vaikai
miesto gyventojų. Miestas pra-
sė mokyklų užveizdos parengti
paralelizskas klases prie realiz-
skos mokyklos, bet kad tas ne
apeisna be kasztų, o miestas nie-
ko nenorėjo pridėti, tai ir pra-
szys pasilikio be pasekmės. Mote-
rizskai gimnazijai dabar nori čia
pastatyti specijalizską triobą, kur
butų gana vietos ant parengimo
paralelizskų klasių. Ketina pa-
rengti ir augstesnių amatų mo-
kyklą. Kada tie visi užnamymai
taps izpildyti, tasyk gal norin-
tiems mokytiesi ne teip sunku
bus į mokyklas patilpti.

savo kisenius su skriauda darbininkų, juos gali nuvesti į prapultį. Ant to galime tiek atsakyti: Mitchell unijon nėra caru su neprabėdusia valdžia, jis gali daryti vieną, ką dauguma sanarių nutaria. Jeigu jis ima už savo darbą iš unijos kasos 3000 dol., tai tai daro juk visi imdami už savo darbą užmokėjimą: ima jį daktarai už gydymą ligonių, ima kunigai ir tai brangiai, ir mažiau tikėjimiską patarnavimą ir ne vienas iš garbinimo Dievo gana pralobsta.

Jeigu darbininkams reikia storo rūšies brangiai už viską mokėti, tai jie savo pajėgoms gali uždėti kooperatyvistikas pardavimų, kuom visus stornikus priversų pigiaus viską pardavinėti. Uždėjimui tokių stornų ne Mitchellai, ne unijos, ne straičiai, ne uždėta kelio. Laukiant arba praleidiant laiką ant kalbų ir išdėstų gincų tas ne įsikynis; čia reikia darbo.

Ruksteliai.

Tikimės, kad ant šito pasiūlymo visų potėmis apie naudą ir nenaudą senis pasibaigusių straičių. Abidvi pusės turi dėti teisybę, bet visos teisybės nėra motyvuose ne vienos iš besiginčijančių pusių. Wilkietis ginecas toliau, kuriuos besiginčijanti ne gali apsaugoti nuo asabiškos paez nimo opoento, ne būtų naudinga, ezzinimais, trupinimais snapo, perkatinėjimais ir išrodymais iszistatimų ne galima priesų pertikinti.

Red.

Isz Amerikos.

Užpuolimas baltvėdizui ant negro.

NEELEYVILLE, MO. Netoli šito miestelio kelios deszimtos negrų pasamdė farmas ir gerai ant jų ukiavo; negrai tie buvo blavūs ir darbusis, nieks jienks nieko nedoro užmesti ne galėjo. Baltvėdizmas krikščionizmas vienok jie ne patiko dėl kitokios tautis kas kilmės ir parvos. 4 d. sausio susirinko pulkas baltvėdizų ir pradėjo užpildinėti ant negrų farmų. Ant galo sustojo prie namų negro Simpsono. Kada tas pravėrė duris, norėdamas dažinti, ko tas pulkas žmonių reikalauja, ji patiko ezvisas ir užmūšė ant vietos nieko nekaltų žmonių. Paskui prasidėjo sąžaudinė, ezandė jį kiekvieną pasirodžį negrų ir daug jų pasuėrė. Paskui užpuolikai išbėgė. Toki mat užpuolimai atsitinka civilizuočių Amerikoje, rengia juos su ramia saužinia besigiriantį savo užgesius civilizaciją būs o paivos amerikoni. Graži iztikro ta civilizacija!

Priverstinai turi apsigėsti. CHARLESTON, S. C. Kadangi pasitaiko tankiai, jog negrai užpildinėja ant moterių, tai valdžios šito pietinės Carolinos izsardė tiesas, kurios prisako negrams priangusiemis pilnų meti vesti moteri negrų. Tas labai gražu, bet ar šito valdžios padėda ir užlaikymą apsigėsti negrų ezimynoms? Kodėl tokių priekų nesuėduoda baltvėdizams? Ir tep tu pasitaiko gana tankiai užpuolimai ant moterių, o baltvėdizai materijalizmai geriaus aprupinti už negrus.

Pietus darbininkams. O-HKONI, WIS. Czianykscziuose Diamond Match Co. dirbtuvėse nuo 3 d. sausio pradėjo davinėti be jokio užmokėsio pietus dirbantiems darbininkams. Visi darbininkai gaus puodelį sriubos, smotų duonos su sviestu ir mėsą ir kvėp. Žinoma, kompanija ne daro geradėjystės darbininkams, ji isz to turės naudą, kadangi sutrumpis pietų laiką ir už pietus darbininkams ateis atidirti.

Nuimie vyskupas. New York. Katalikizmas vyskupas Newarko dieceijos, Wiliand M. Wigger pasimirė 6 d. sausio Seton Hall, South Orange, N. J. Vyskupas pasimirė nuo plaučių uždegimo. Gimęs jis New Yorke 1841 m.

Ateiviai atakė per New Yorko portą.

Pagal atskaitę ateivių užveždos, pereituose metuose per New Yorko portą atkako 369573 ateiviai, taigi ant 90727 daugiau negu užpereituose metuose.

Kvailių klubas.

ATLANTIC CITY, N. J. Susitvėrė čia patsūdžių klubas, prie kurio priguli jau 26 sanariai. Sanariai moka po 5 dol.; nusidėjus gaus isz kasos 180 ant palaidojimo. Pagal klubo konstituciją, vienas sanarys kas metį turi pats nusidėdinti. Nam 20 metų nuo

la padaryti, sanariai traukia lious.

Sniego darganos. ASHLAND, ORE. 3 d. sausio šetė Oregon ir sziaurinėj Kalifornijos dalyj siautė baisi sniego dargana. Telefonų ir telegrafų dratai tapo nutraukti. Ant pajurių geležinkelų trukiai palio vė begioję, kelių valo tukstanciai darbininkų.

Paskendo laivas. SAN FRANCISCO, CAL. Atkakęs čia su pasidieriais garlaivys "Jaynas", iszsidodins pasidierius, iszplaukę ant jurių; priesais "Aukšinius vartus" uždėgo ant uolų, susidaužė ir paskendo. Isz buvusį ant jo 40 žmonių tik vienas iszsigelbėjo, kiti gi prapulė.

Amerikoj darbininkai daugiau dirba negu kitur. Atkakęs čia isz Anglijos delegatas tenyksczių darbininkų organizacijų, Curran, savo kalboj ant socijalistų susirinkimo New Yorke, iszistatė, jog jis, keliuadamas po Ameriką, persitikirino, kad Amerikoj darbininkai labiaus kapitalistų skriaudiami negu Europoj, ten darbininkai nesiduotų tep savę skriausti. Nepatinka Curranui ir Amerikos politiskai pretikiai. Jis iszistatė, kad nors yra prieszininku monarchijos, bet prie įvedimo tokios republikos kaip Amerikoj, jis rankos niekada ne pridėjęs.

Amerikos mineralizskai turtai. Pereituose metuose Amerikoj iszkasė visokių metalų už \$509-800992: aukso už \$78658755, si dabo už \$37085248, vario už \$100154345, szvino už \$22005-659, cinko už \$10786230, geležis už \$238078737. Anglij gi iszkasė už \$755680991.

Jau trečias vyskupas liepa angiziskus pamokslus sakyti. Atsiliepė jau trečias katalikizskas vyskupas, Messmer, priakdamas ne angiziskose bažnyčiose, staty se už svetimauczių ateivių pinigų, sakyti angiziskus pamokslus, o mokyklose prie bažnyčių mokinti vaikus angiziskoj kalboj. Po vyskupų užduara yra tik tikėjimiskai reikalai, kalbos dalykai tai ne tikėjimo dogmatai, čia turime ties naiktintojms ne angiziskų kalbų vyskupams atsakyti: szaly nags! Kalbų reikalai ne jums pavesti ant daboimo. Dabokite tikėjimą, bet ne darykite bažnyčių politiką inagiū. Apie kalbų pasirupį geriaus tie, kurie dėl pinigų ant statymo bažnyčių. Lenkizska katalikizska "Ziednoczenė" rengia protestą pries tokį vyskupų pad.vadyjimą. Menkos tai vortės vėrinėj kas, priesz kurio neteisingsu pad.vadyjimus avėlės tūri prote stauti.

Wetra. RENO, NEV. Baitis vėtros, siautuosio čia 4 d. sausio, daug bledies ir nelaimių pridirbo miestu ir jo aplinkinėse. Bėgantys į pietus traukia Nevada, California & Oregon geležinkelio likosi vė jo isz rėlių iszmesas, prie ko 4 pasidieriai ir 3 trukio tarnai tapo sunkiai apkulti. Mieste Reno tavorinė geležinkelio stacija tapo sugriauta. Vėjas sugriovė Perryo banką ir banko savinjo pati ir 3 vaikų likosi sugriuvusių sienų užberti.

Netalimes ant geležinkelio. VICKSBURG, MICH. Netoli H-ya stacijos, ant Yazoo ir Mississippi Valley geležinkelio susimūšė du tavoriniai trukiai. Ant abiejų trukių buvo 8 tarnaujanti, o isz jų 7 likosi užmūsti.

MONTGOMERY, ALA. Netoli Helena, ant Louisville & Nashville geležinkelio suimūšė du prieszingas puses bėgantį trukiai. Abudu trukių vedėjai likosi užmūsti, o peckuriai sunkiai apkulti.

ALEXANDRIA, IND. Ant Big Four geležinkelio iszszoko isz rėlių pasidierinis trukis. Prie trukio vedėjas likosi užmūstas, o peckurys mirė nuo sužėstas. NILES, OH. Netoli nuo čia, ant Niles & Lisbon geležinkelio, vėntinis anglis trukis iszszoko isz rėlių ir susidaužė. Prie to peckurys tapo ant vietos užmūstas, du gi trukio tarnai sunkiai apkulti.

Explozijos. CINCINNATI, OHIO. Įraisose Queen City Magazine Railway Co. 2 d. sausio atsitiko garinio katilo eksplozija, kurios Frank McKinley likosi mirtinai sužėstas, du gi darbininkai nors sunkiai, bet ne mirtinai užgauti.

PHILADELPHIA, PA. Revauno Chemikalijų Co. dirbtuvėse, Thompsons Point, 20 mylių nuo Philadelphijos, atsitiko smarki eksplozija, kurios 3 darbininkai likosi ant vietos užmūsti.

KENOSIA, WIS. Netoli nuo čia, miestely Pleasant Prairie, Laflino & Rundo parako dirbtuvėse explodavo 10 tonų parako. Eksplozija pagimdė gaisrą, kuris iszinaikino su visu dirbtuves.

WATSEKA, ILL. Malunuose Pure Food Milling Co. iszlėkė ir padangos garinis katilas. Prie to du darbininkai tapo užmūsti, vienas gi sužėstas. Trioba, kurioje tilpo malūnas, likosi pusiau perskelta.

Gaisrai. SEATTLE, WASH. Sudėgė su visų czianyksczi viesa biblioteka; ugnis iszinaikino su tik bibliotekos triobą, bet ir 25000 tonų knygų. PITTSBURG, PA. Sudėgė čia dirbtuvės Jervis, Adams & Co. ant kertės 13 ir Aetna gatvių. Bledj ugnies padarytų skaito ant \$100000.

BRISTOL, TEN. Sudėgė čia vagonų dirbtuvės Virginia & Southwestern geležinkelio. Bledj ugnies padarytų skaito ant \$100000.

GRAND RAPIDS, MICH. 31 d. gruodžio uždegė čia Grand Rapids Book Keis Co. įtaisos. Ugnis iszinaikino viską, kas tik buvo ant iszinaikimo, nieko ne buvo galima iszgelbėti. Prie to likosi užmūsti ir du darbininkai. Bledj ugnies padarytų skaito ant 100000 dol.

MINNEAPOLIS, MIN. 6 d. sausio uždegė čia trioba Standard Furn ture Store, pn. 115 Washington ave. Ant trečių ir ketvirtų lubų, kur tilpo hotelis, 8 žmonės užtroško nuo dumų; rado juos jau ne gyvus.

Isz darbo lauko.

GALLUP, N. M. Darbininkai Colorado Fuel & Iron Co. pakėlė straičių.

WILDERMANN, ILL. Wisose czianykscziuose kastynėse darbininkai straičiuoja.

PANXBUTOWNEY, PA. Pasiliovė visai darbai prie czianyksczių kasti angestų pečių.

EDULEY, ALA. New Yorko kapitalistai pastatys čia naujas geležies dirbtuves.

CUMBERLAND, MD. Marylandinai Plate Co. pas atys čia naujas dirbtuves.

PURITAN, PA. Darbai čia čia silpnai; dirba tik po 2-3 dienas ant savaitės.

MUNCIE, IND. Straičkas darbininkų czianyksczių stiklo dirbtuvų pasibaigė.

PITTSBURG, PA. Canningham Glas Co. dirbtuvėse ant South Side pradėjo dirbti.

SCRANTON, PA. 800 darbininkų Mt. Pleasant anglij kastynių vėl paliovė dirbę.

BARNESVILLE, OH. 300 darbininkų Otis Window Glas Co. dirbtuvų pakėlė straičių.

CONROUD, OH. Carnegie Steel Co. pastatys čia naują geležinkeliamis sėnų dirbtuvę.

HURLEY, WIS. Darbai čia čia gerai lygiai kastynėse, kaip ir grioše prie kirtimo medžių.

ASPEN, COL. Darbininkai S ar kastynių pakėlė straičių ant iszkaravimo 10 darbo valandų.

SHARON, PA. Bas čia pastatytos didelės plytynės, kuriose gaus darbą 200 darbininkų.

ANACONDA, MONT. Darbai čia čia puštinai. Užmokėsio \$2-3 už 12 darbo valandų.

JOLIET, ILL. Sudėgė čia Fox Pressed Steel Car Co. dirbtuvės ir per tai diktai darbininkų ne teko darbo.

PORTSMOUTH, OH. Dirbtuvės Crucible Steel Co. pasiliovė visai darbai; čia pradėti dirbti nuo vasaros.

ARNOLD CITY, PA. Darbai čia čia silpnai, kastynės nr. 3 uždėjo vanduo ir jose visai ne dirba.

PROVIDENCE, KY. Straičkaiti czianyksczių kalnakasių traukia si toliaus. Straičkaiti uždėmė ir Empire kastynėse.

CHESTER, PA. Czianykscziuose Crum Lynne geležies dirbtuvėse darba čia gerai. Isz kitur atkakė darbininkai greitai gauna darbą, bet turi prisirašyti į uniją.

YOUNGSTOWN, OH. Czianyksczių kapitalistai ketina pastatyti naują blėtos dirbtuvę.

LOUISVILLE, KY. 1500 straičiuojančių darbininkų Continental Tobacco Co sugrįžo prie darbo.

BARNESBORO, PA. Kastynėse Sterling nr. 2 uždėmė straičkaiti, kuriuose dalyvauja 600 d. r. bininkų.

ATLANTA, IND. Baigia čia statyti naują blėtos dirbtuvę, kurioje nuo kovo mėnesio ketina pradėti dirbti.

McKEESPORT, PA. Czianykscziuose National Tube Co. dirbtuvėse neužilgo prasidės darbai.

SAGINAW, MICH. Neužilgo pastatys čia naują stiklo dirbtuvę, kurioje ras darbą 300 darbininkų.

BUFFINGTON, PA. Viena angiziskai kompanija ketina šioje aplinkinėse pastatyti 400 kokso pečių.

RICHMOND, MO. Netoli šito miestelio naujai susitvėrusi kompanija atidarys naujas kastynės.

SHINGFIELD, ILL. Clear Lake Cooperative Coal Co. kastynėse 100 darbininkų pakėlė straičių.

WASHINGTON, PA. Pleton Glass Co. pradėjo darbus prie statymo čia naujos stiklo dirbtuvės.

SHARON, PA. D. rbtuvės National Steel Co. nuo pradžios šių metų numušino darbininkų uždaryti ant 10%.

PITTSBURG, PA. Netoli McConnells Mills bus parengtos naujos anglij kastynės, kuriose 800 darbininkų ras darbą.

DAVENPORT, IA. Baigia darbus prie statymo naujų pečių. Kaip tik vėkas bus įrengta kaip reikia, prasidės darbai.

IBONTON, OHIO. Dirbtuvės Union Iron and Steel Co., kurios nupirko New York & Ohio Iron and Steel Co., neužilgo prasidės darbai.

LERANON, PA. Lackawanna Iron and Steel Co. pastatys toli šito miestelio 300 kokso pečių ir dar šį metį prie jų prasidės darbai.

ASSUMPTION, ILL. Darbai czianykscziuose kastynėse čia gerai; darbą ne sunku gauti. Geris mainierius gal uždirbti \$30-40 į dvi savaiti.

RANKIN, PA. Sudėgė czianykscziuose vario liejyvosios American Steel and Wire Co. ir per tai dirbė jose darbininkai atsirado be darbo.

NATURAL BRIDGE, ALA. Winston Coal and Iron Co. aplinkinėse šito miesto atidarys naujas geležies dirbtuves ir naujas anglij kastynės.

NORRISTOWN, PA. Czianykscziuose dirbtuvėse pakėlė straičių pudleriai. Jie reikalauja didesnio už savo darbą užmokėsio.

EHRNFELD, PA. Czianykscziuose kastynėse uždėmė straičkaiti. Darbininkai reikalauja didesnio už darbą užmokėsio ir 8 val. darbo laiko.

SHENKELTADY, N. Y. Darbai sziauom kartu čia čia gerai, dirbtuvės dirba pilną laiką. Bet kad žmonių isz visur daug sąvažiavo, tai yra dar diktai neturinčių darbų.

PITTSBURG, PA. 1000 darbininkų geležies budavėnos dirbtuvų pakėlė straičių. Darbininkai reikalauja pakėlimo užmokėsio.

DENVER, COL. Lafoyetto kastynėse 1000 kalnakasių pakėlė straičių. Kalnakasiai reikalauja ant 10 c. didesio užmokėsio nuo tonos ir po \$1 ant dienos dirbantiems prie masinių.

ERIE, COL. Czianyksczių kalnakasių, Priadami straičiuojantiems darbininkams kastynių Louisville, Lafayette, Canfield ir Superior, nutarė teipogi straičiuoti.

PITTSBURG, PA. Didėsio dalis straičiuojančių darbininkų pilno dirbtuvų sugrįžo prie darbo; dirbtuvų s. v. inkaai pripažino 9 darbo valandas ant dienos. Dirbtuvėse American Bridge Co. straičkaiti pasibaigė ir darbininkai, iszkvojus, ko geidė, sugrįžo prie darbo.

Isz Lietuwiszku dirwu.

Prispaustų tautų reikalose.

Lenkizskas Zwięzskas, pritardamas užmanymui sujungtoms prispaustų tautų pajėgoms iszleidinėti angiziskoj kalboj laikrastį aiskinantį skriaudas jų, užmano tame reikale susižiavimą delegatų prispaustų tautų į Pittsburg 5 d. vasario. Iszrinko komitėtą susidedantį isz sekanczių sanarių: F. H. Jablonski, prezidentas; S. Rokosz, vice-prezidentas; T. Helinski, sekretorius; M. Majewski, kasierius; direktoriai: S. Lauferski, M. Stęczyński, M. Zolkowski, Dr. K. Żurawski. Antrasz susisėmams su lenkizsku komitėtu yra saiztoke: T. Helinski, 102-4 W. Division st., Chicago, Ill.

Iz straiptinių patilpusių lenkizskose laikrasziuose aiskiai matyti, jog mes ir lenkai ne vie naip suprantame užmanymą Dro Salupo kaslin laikraszio apgynimui prispaustų tautizskų galvų, o tikime, kad lygiai rusinai kaip pats Dro Salupas vienai su mumis tapo suprantu. Mes priitariame užmanymui ir geidiamo kad jis įkūnytų, todėl laikome už reikalingą prazslinti, kiek tik galima, neisupratimus, kad dėl jų pr.dėtas darbas ne nuoty ant niekų, kad vietoj su-lartintume, mes dar labiaus neatsitoltume.

Mums rodosi, kad laikrastis reikalingas ne vien aiskinimui skriaudų tvėrasių lenkizskę respubliką tautų, bet ir kitų, kadangi apart lenkų, lietuvų, rusų yra ir daugias prispaustų lygiai Maskolijoj, kaip ir Austrijoj arba ir Wokietijoj. Maskolijoj yra antai skriaudami lietuvų pusbroiai latviai, estai, finai, gruzinai, armenizskai (zitie galvalai ant tiek jau pasikėlė tautizskame supratime, kad su jais ne sunku bus su-itaisyti); Austrijoj, apart lenkų ir rusų, yra cėkai, slovakai, chvatai ir tt. Rodo į omą laiką ne galim su visoms toms tautos dabar jau sustarti ir ne trinti pažinties, jas sukvietti ant susižiavimo, bet su laiku atsiras proga arba čia Amerikoj su jais geriaus susipažinti arba ir Europoj, kadangi daugelyj tų prispaustų tautų apgyventoj krasztų, kaip antai Finlandijoj, Latvijoj, Estijoj, ant Kaukazo yra ne mažai apsviestų lietuvų, lenkų arba rusų.

Tapaz dabar, kada maskoliai smarkiai pradėjo persekitoti Finlandijos "separatizma", su finais ne sunku būtų susiprasti. Toks iszplatnimas programo laikraszio ne tik ne užtenks lenkam, lietuviams arba turinams, bet visoms atgabens didesnę naudą. Noris jis visus prispaustus tur toms galvuos, per ką ant kovos su skriaudėjais turisime didesnę pajėgą.

Ant darbuviomų kruvoj lenkų, lietuvų ir rusų reikia žimrasti praieiti, minėjimus jos ir jų imant už pamatą, galima vien užkėnti sujungtam darbai szitų tautizskų galvų. Praeitis daug skriaudų atgaben ne tik lietuviams ir rusinams, bet ir lenkizskiems ukinkams, todėl tai net tep lenkizskų ukinkų ir inteligencijos Lenkijoj dar ir dabar nėra vienybės mienų ir norų. Statymas darbo ant praieities, besirupinant dabar jau apie Lenkiją, susidėdanczi isz tų pačių tautų, kokios seniai tvėrė Lenkiją, gali vien nubaidyti nuo lenkų ir nuo užmanyto darbo kitus tvėrusius Lenkijoj galvuos.

Isz Wilkesbarre, Pa. Lietuviai yra čia apie 1200; pridėjus dar aplinkinius miestelius, gal susirinkti į 2000. Taigi skaitlius gana didelis, su tiek lietuvių galima but čia suverti ne vieną lietuviskai visuomeni naudingą organizaciją. Seniaus mūsų lietuvių isz tikro buvo subrūdę darbuoties ant tautizskos dirvos, tik paskui, nekiaia, kodėl, jie vėl į miegą įpuolė. 1896 m. sutvėrėme lėšų nuo paszalinį vystikų grynai tautizskę D. L. K. Algirdžio draugystę. Draugų jį turėjo 58, o priesizingų nuomonų tik 3. Turiai draugystės buvo ugdanėdinti. Turfome ir Socijalistų partijos klubą. Pradėjus tvėrti lietuviskias organizacijas, czianyksczių lietuvių buvo godojami visų evetinauczių. Kur gi szidint toms mūsų organizacijoms, kur mus uveiktai ant tautos labo darbui? Nieko ne mstyt. Paskui buvom szvėrė kuopelė Tėvynės Mylėtojų Dr. bet ir ta par mus nesidrutina ir

ne gyva; ja tep kaip reikia. Mokezčiai sanarių užkūti nuo pareitų metų, o be pinigų nieko ne galima pradėti.

Ant apkalbėjimo mūsų tautizskų reikalų mes suszaukiame susirinkimį ant 13 d. sausio 1901 m. į ruimą pn. 24 Dodson Lane. Už prazsime visus draugus Tėvynės Mylėtojų Draugystės ir norinczius prie jos prisirašyti ne tik isz miesto, bet ir isz visų aplinkinių. Bus apkalbėtos priedastys draugystės nupuolimo ir kaip jį galima but sudrutinti ir pakelti.

Pabligz su reikalais Tėvynės Mylėtojų Dr., pasiroda vysime teipogi apie kitus mūsų reikalus, kaip antai apie pakėlimą ir sudrutinimą Draugystės D. L. K. Algirdžio ir Klubo Socijalistų partijos. Ant to mes turime 58 dol. Tai kam tas turas be naudos turi kirmyti? Ar ne geriaus jį apversti ant kokių naudingų visiems lietuviams reikalų, o tokių mes juk turime daugiau negu įstengiamo nuveikti! Atneskime asabiškus neistikimus ir pavydėjimus, nepaisykime ant pjudytų ir ardytojų sunkimo, kiki me prie darbo sujungtoms visų lietuvių pajėgoms, o nuveiksime daug daugiau negu dirbdami pavieniai, arba pasidėlinę į neukencencianczius tarp savę kovojanczius partijas.

E. Bazilius.

Isz South Boston, Mass. Czianyksczių lietuvių baigia muryti sienas naujos bažnyčios. Kadangi bažnyčiz sta be kunų go, tai ir vai ly ir nesutikimo nėra. Dieve duok, kad tep jau viespatautų sutikimas ir atsirada kunigai.

Mūsų miesto lietuvių rūpinasi ne tik apie bažnyčią; jie negūmruzi ir tautizskę d. r. b. 23 d. gruodžio buvo suszuktas visuotinis susirinkimas Draugystės D. L. K. Vitoauto ir kuopos Tėvynės Mylėtojų Dr. Susirinkim atidarė virszinkas Vitoauto draugystės ir ukvietė kalbėtojus. Pirmiausiai kalbėjo p. Vincas Petkus isz Brockton, Mass. Jis kalbėjo apie apsvietimą tarp kitų tautų, izrodė, kaip per apsvietimą ir mokslo jos augestai pasikėlė. Ragino ir mūsų tautiecius kiti prie apsvietimo, mokslo, kaitymo iszlavanczių protą rasti; kalbio prie vienybės ir organizavimosi, be ko nieko svarbaus ne galima nuveikti; kalbio rasytiesi prie lietuviskų draugysčių ir visokių taut szkų organizacijų. Ant pabaigos kalbėjo apie Susivienijimą ir jo naudingumą, kalbio visus prie prisirašyti. Kalba p. Petkuno visiems patiko.

Potam kalbėjo p. Jarosevyczius, sekretorius Vitoauto Dr. Sitas kalbėjo apie Vitoautą, jo svrump, meilę tėvynės Lietuvai ir protą, dėl ko jo įtekėm tie buvo dideli, jog jo rodos svarbesniucio reikavose klausė kainyzių bei viespaziciai. Kalbėtojas kalbio nesziuojanczi Vitoauto vardą draugystę sekti ant Lietuvos didvyrio pavieklą tautizskuose darbuose. Toliaus kalbio apie Susivienijimą L. A., kuris yra kaipio tvirtinai apgynimui mūsų tautizskų reikalų. Kalbio Vitoauto draugystę prigulėti prie Susivienijimo, nurodydamas neukitas jo darbus. Kalba ta teipogi patiko.

P. Klimavyczius kalbėjo teipogi apie Susivienijimą L. A. P. Petkus savo antroj kalboj aiskino naudą kooperatyvistikų draugysčių, ragino jas tvėrti, kiekvienoj lietuvių apgyventoj vietoj, per ką sulauktume lietuviskų pardavynizčių, mūsų broliu ne reikalaujant savo pinigais peonėti svetimauczius.

Po prakalbų Vitoauto Dr. likosi atidarys susirinkimas Tėvynės Mylėtojų Draugystės kuopos Susirinkimą atidarė kuopos virszinkas K. Jarosevyczius, paszskindamas mieriūs Tėvynės Mylėtojų Draugystės ir nauda, kokią jį lietuviams atgabenas; ragino visus prigulėti prie szitos draugystės. Po tam p. Petkus persakė prolekciją apie meilę tėvynės. Prolekcija ta sugraudino visus lietuvius, sugėdino atsazlėjęs. Toliaus p. Raulinaitis kalbėjo apie meilę tėvynės ir apie Tėvynės Mylėtojų Dr. Trečias kalbėtojas, p. A. Klimavyczius kalbėjo apie meilę tėvynės ir prigintos kalbos.

Po kalbų buvo prisirašymas naujų sanarių; tokių isz tikro ne mažai atsirado, isz užmokėjo prigulinti mokesį; savo mokesį užmokėjo ir seni sanariai. Visi kuopos natariam bus pagarsinti per "Vienybę", kaipio Draugystės organą.

Draugystė D. L. K. Vitoauto ir

kuopa Tėvynės Mylėtojų Draugystės iestaria szirdingą aczių kalbėtojų už kalbas, ypacz p. Petkunui, kuris nepatingėjo atsilėkinti, ne pasigailėjo kelionės kasztų.

Prakalbų surengėjas.

Isz Nashua, N. H. Skaitant laikraszius, atrandi daug naudingų straipsnių su visokiais užmanymais, bet ar daugelis lietuvių tuos užmanymus girdi? [kalbėt kiekvienam notenki gerklės, kiti atsko, kad žino viską. Isz kur vienok gali žinot visokius atsitikimus ir užmanymus? Dvasios žinių žmogui juk ne suteikia. Prakalbos rōda nemažai naudos ateiza, bet tūli kunigai jas stabdo ir net baumes uždėda ant vargazų tamsunėlių, traudžia skaityti laikraszius, svetietiskus kalbėtojus ir rasiuojus stengiasi paniektin pavėsdami ir bedievius. Klusyumas todėl koki būdu gali pažadinti lietuviskų wisuomenę mūsų garbinga kunigija, jeigu uždraudžia skaityti naudingus žmonėms raštus? Kiekvienas, o ir patys kunigai pripažįst, jog mokslas pakėlė iszdarbystę, sunaudojo elektriką, ir tt. Todėl brotai, nepaisydami ant stabdymų ir drausmių, griebkimės prie mokslo, skaitykime laikraszius, kuigas ir rengkime prakalbas ir pamokinanczius prelekojas! Kada pasikels mūsų supratimas, tada tik suprasime, kas mus skriaudžia, pamatysime aiskiai mūsų pasikėlimo stabdytojus.

Kada atsitinka mustynės ir tampa suarezuoti lietuvių, tai suide sakosi "Polanders". Dabar keli lenkai paėmė apgintę ir megins stabdyti pagarsinimą visiems niekszams vietinių laikraszių vardo "Polanders". Gal paskui miesto gyventojai iszgis tautiaus ką nors ir ap e lietuvių? Keistutis.

Isz Homestead, Pa. Priesz Naujus Metus atsibuvo czi. paszentinimas kampinio akmenų naujos lietuviskos bažnyčios. Ant iszkilnių suvažiuo daug lietuviskų kunijų isz visų Pennsylvanijos krasztų. Buvo teipogi parodos lietuviskų draugysčių. Parodos dalyvavo drugystės isz Braddock, Pittsburg, McKeesport, Duquesne ir Homestead. Pastatymas bažnyčios kaszt. vo \$9000.

Wardan Teisybės. Žinome gerai, jog laikrasziui ne pritinka atskinėti ant asabiškų koliojimų, kadangi laikrastis tai ne koliojimų ir asabiškų ginč

